

РЕШЕНИЕ

№ 2928

гр. София, 29.01.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 75 състав,
в публично заседание на 20.01.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Геновева Йончева

при участието на секретаря Наталия Дринова, като разгледа дело номер **11802** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/, във вр. чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката /ЗЕ/ и чл. 148, ал. 1 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката /Наредба № 3/2013 г./.

Образувано е по жалба на „Електроразпределение Север“ АД, ЕИК[ЕИК], седалище и адрес на управление: [населено място], [улица], чрез упълномощен от законните му представители пълномощник юрк. Б. Н., срещу Решение № Ж-813/24.10.2024 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР/Комисията), с което на основание чл. 22, ал. 1, ал. 5 и ал. 7 ЗЕ, във вр. с чл. 147, ал. 2 от Наредба № 3/2013 г. на жалбоподателя са дадени задължителни указания в 30-дневен срок от получаване на решението да издаде и предостави на г-жа С. С. З. Становище за присъединяване към електроразпределителната мрежа на „Електроразпределение Север“ АД, на обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници (ОПЕЕВИ), с инсталирана мощност 30 kW, предвиден за изграждане в ПИ 931, кв. 47, [улица], [населено място], [община], област Р., съгласно чл. 26, ал. 3, във вр. с чл. 26, ал. 5 от ЗЕВИ, съобразявайки се с мотивите на решението, като в 7-дневен срок след приключване на дейностите да предостави на КЕВР доказателства за изпълнението им.

В жалбата се сочи, че оспореното решение е незаконосъобразно поради противоречие с материалния закон. Като порок на акта се сочи и липсата на мотиви. Дружеството не оспорва установените от КЕВР факти и обстоятелства, а тяхната интерпретация в

контекста на приложената от Комисията разпоредба на чл. 26, ал. 5 от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ) и привръзката, която се прави с Наредба № 6 от 28.03.2024 г. за присъединяване на обекти към електрическите мрежи (ДВ, бр. 84 от 4.10.2024 г., в сила от 4.10.2024 г.). Жалбоподателят развива контратеза за приложимост на Част трета, Глава четвърта от отменената Наредба № 6 от 24.02.2014 г. за присъединяване на производители и клиенти на електрическа енергия към преносната или към разпределителните електрически мрежи (ДВ, бр. 84 от 4.10.2024 г., в сила от 4.10.2024 г.). Аргумент в подкрепа на становището си извлича от разпоредбата на § 69 от ПЗР на ЗЕВИ и обстоятелството, че обжалваният пред Комисията отказ е издаден на 01.03.2024 г., т.е. преди влизане в сила на Наредба №6/2024 г. Отделно жалбоподателят е категоричен, че нормата на чл. 26, ал. 5 ЗЕВИ не задължава мрежовият оператор във всички случаи да издаде становище с условия за присъединяване, без да може да се ползва от възможността да откаже мотивирано да присъедини определен обект за производство на електрическа енергия. По изложените доводи, преповторени в постъпилото преди о.с.з. писмено становище от процесуалния представител на жалбоподателя, се претендира отмяна на Решение № Ж-813 и присъждане на разноски.

Ответникът – Комисия за енергийно и водно регулиране, чрез процесуалния си представител юрк. Н., оспорва жалбата и моли за потвърждаване на решението по съображения изложени в писмени бележки. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна – С. С. З., не изразява становище по жалбата.

Административен съд София град, III отделение, 75 състав, след като обсъди доводите на страните и въз основа на представените по делото доказателства и вътрешно убеждение, приема за установено от фактическа страна следното:

С. С. З. е битов клиент на „Електроразпределение Север“ АД за обект на потребление с абонатен № [ЕГН] с предоставена мощност 39 kW. Средството за търговско измерване е монтирано в табло, разположено на стълб до имота ѝ. Електрозахранването на обекта е от трафопост (ТП) „Съвет Завет“, мрежа ниско напрежение /НН/.

На 28.12.2023 г. г-жа З. е подала Искане за проучване на условията за присъединяване на енергиен обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници № [ЕГН] по чл. 26, ал. 15 ЗЕВИ (л. 30) с инсталирана мощност 30 kW, предвиден за изграждане в ПИ 931, кв. 47, [улица], [населено място], общ. Завет, обл. Р..

На 31.01.2024 г. с писмо изх. № 6721672 (л. 43) г-жа З. е уведомена от електроразпределителното дружество /ЕРД/, че е необходимо да подаде коректна бланка по чл. 26, ал. 4 ЗЕВИ.

На 14.02.2024 г. е подадено Искане за проучване на условията за присъединяване на енергиен обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници под № [ЕГН] по чл. 26, ал. 4 от ЗЕВИ (л. 44). В Искането е декларирано, че произведената електрическа енергия ще е за собствено потребление, като неконсумираната енергия ще се отдава в разпределителната мрежа, както и, че ОПЕЕВИ отговаря на изискванията на чл. 27, ал. 5 от ЗЕВИ.

На 01.03.2024 г., с писмо изх. № 6790777 (л. 47) заявителката е уведомена, че ЕРД е извършило проучване на условията за присъединяване на ОПЕЕВИ. Посочено е, че за изследването на захранващия района електроразпределителна мрежа ниско

напрежение/средно напрежение е направен детайлен изчислителен модел при присъединяване на заявената ФЕЦ. След анализ на резултатите, заявените генериращи мощности, характера на товарите от обекти на клиенти в района, г-жа З. е уведомена, че отклонението на мрежовото напрежение се повишава над допустимите граници, посочени в Показателите на качество на електроснабдяването, приети от КЕВР. Посочено е, че при извършеното проучване е отчетено концентрация на генериращи мощности в района и трайно ниски товари от обекти на клиенти. Вследствие на режима цялата генерация се изнася по мрежа ниско напрежение към захранващия района трафопост и вследствие трансформира на ниво средно напрежение в посока захранващата подстанция. Припомнено е, че мрежовият оператор отговаря за надеждното функциониране на електроразпределителната мрежа ниско и средно напрежение и поради това му е вменено да определя условията и реда за присъединяване на нови обекти. След което е изразено становище, че присъединяването на обекта за производство на електроенергия към електроразпределителната мрежа не е възможно да се осъществи в заявения срок, а само след изграждането на нови скъпоструващи нови съоръжения. Добавено е, че проучванията на компанията не показват нарастване на потреблението на електрическа енергия в региона за следващите 10 години. Поради това ЕРД преценява инвестицията за икономически нецелесъобразна и засягаща интересите на неограничен кръг от потребители. Изпълнението ѝ няма да подобри качеството на предлаганата за тях услуга, но ще доведе до повишаване на цената ѝ. Поради това дружеството не може да предложи друг определен срок за присъединяване. В заключение г-жа З. е уведомена за невъзможността процедурата да бъде продължена. С жалба до КЕВР с вх. № Е-11ИН-00-124/26.03.2024 г. С. С. З. е възразила срещу отказа на ЕРД за присъединяване на ОПЕЕВИ.

След извършена проверка по чл. 145, ал. 1 от Наредба № 3/2013 г. е изготвен доклад с вх. № Е-Дк-1156, разгледан на проведено на 24.10.2024 г. закрито заседание на КЕВР, на което е прието оспореното решение № Ж-813. С него Комисията е упражнила правомощията си по чл. 22, ал. 1, ал. 5, ал. 7 ЗЕ и чл. 147, ал. 2 от Наредба № 3, като на посочените правни основания е дала на ЕРД задължителни указания в 30-дневен срок от получаване на решението да издаде и предостави на г-жа С. С. З. Становище за присъединяване към електроразпределителната мрежа на „Електроразпределение Север“ АД, на ОПЕЕВИ, с инсталирана мощност 30 kW, предвиден за изграждане в ПИ 931, кв. 47, [улица], [населено място], [община], област Р., съгласно чл. 26, ал. 3, във вр. с чл. 26, ал. 5 ЗЕВИ, съобразявайки се с мотивите на решението.

Упражнената компетентност е мотивирана при съобразяване на изменението на чл. 26, ал. 3 ЗЕВИ (ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.), според което операторът на съответната електрическа мрежа извършва проучване и издава становище за условията и начина за присъединяване при условията и по реда на наредбата по чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката. Становището за присъединяване включва всички технически изисквания за осигуряване присъединяването на енергийния обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници и прогнозна цена. за присъединяването. Комисията е отчела, че в ПЗР на Наредба № 6 от 28.03.2024 г. са изброени процедурите, които се довършват по досегашния ред, като по отношение на обектите за производство на електрическа енергия е прието, че се прилага досегашният ред само когато същите са започнали преди влизане в сила на ЗИД на ЗЕВИ. Съобразено е, че настоящата процедура е започнала на 28.12.2023 г., след

влизане в сила на ЗИД на ЗЕВИ (обн. ДВ, бр. 86 от 2023 г. в сила от 13.10.2023 г.), поради което следва да бъде завършена по новия ред, а именно по Наредба № 6 от 28.03.2024 г. за присъединяване на обекти към електрическите мрежи и ЗЕВИ (обн. ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.). Комисията се е позовала на разпоредбата на чл. 26, ал. 5 ЗЕВИ, според която когато за присъединяване на енергиен обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници е необходимо да се извърши разширение и/или реконструкция на електропреносната или съответната електроразпределителна мрежа, операторът посочва това в становището по ал. 3, както и необходимите срокове за осъществяване на тези дейности. Разширението и/или реконструкцията на електропреносната или съответната електроразпределителна мрежа в тези случаи може да бъде свързано единствено с осигуряване на преносните възможности на съответната мрежа за предоставяне на достъп на производителя.

С тези мотиви Комисията е приела, че ЕРД е следвало да издаде становище, с което да определи условия за присъединяване на заявления ОПЕЕВИ, поради което жалбата на С. С. З. срещу „Електроразпределение Север“ АД е основателна.

Решение № Ж-813 е връчено на ЕРД на 01.11.2024 г. Жалбата срещу него е изпратена по електронен път на 15.11.2024 г.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи: Жалбата е процесуално допустима. Подадена е в законоустановения срок, от активно легитимирано лице, срещу подлежащ на съдебно обжалване индивидуален административен акт, с който на оспорващото дружество се дават задължителни за изпълнение указания.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административнопроизводствените правила и материално-правните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Решение № Ж-813 е издадено от компетентен орган, в рамките на правомощията му, регламентирани в чл. 22, ал. 1, т. 2 и ал. 7 ЗЕ, чл. 142, ал. 1, т. 2 и чл. 147 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г., при наличие на необходимия кворум съгласно чл. 13, ал. 3, т. 1 ЗЕ.

Обективизирано е в предвидената в закона писмена форма при формално спазване на изискването за посочване на фактическите и правни основания за издаването му.

Съдът намира, че при постановяване на Решение № Ж-813 е допуснато съществено нарушение на производствените правила (чл. 35 и чл. 36 АПК), включително поради неприлагане от Комисията на принципа на служебното начало по чл. 9, ал. 1 и ал. 2 АПК, задължаващ административният орган /вкл. и КЕВР/ да започне, проведе и приключи административното производство, като събере служебно всички необходими доказателства за изясняване на фактите и обстоятелствата от значение за случая, дори когато няма искане от заинтересованите лица. Неспазването на тези процесуални правила на практика е довело до издаване на акт при неизяснена фактическата обстановка, поради което настоящият съд е поставен в невъзможност да прецени правилното приложение на материалния закон.

В случая мотивите на КЕВР се изчерпват с възпроизвеждане на относими според Комисията разпоредби от ЗЕВИ, които принципно правилно са издирени, но не са

направени съответните на тях правни изводи поради доказателствена непълнота. Противно на очевидно възприетия от Комисията подход за разрешаване на случая, спорът между страните не е правен, а преди всичко технически, изискващ събирането на доказателства, вкл. по реда на чл. 49 АПК, удостоверяващи наличието и доказващи изложените от електроразпределителното дружество данни за висока концентрация на генериращи мощности в района и трайно ниско потребление от обекти на клиенти, с които данни е обосновало отрицателното становище пред заявителя, че произведената електрическа енергия се изнася по мрежа ниско напрежение и последствие се трансформира на ниво средно напрежение в посока захранващата района подстанция. В решението на Комисията липсва преценка на представените от ЕРД изчислителни модели на електроразпределителната мрежа ниско напрежение в режим на максимална генерация и след реконструкция на въздушна мрежа ниско напрежение /ВМНН/ съгласно одобрената инвестиционна програма на "Електроразпределение Север" АД. Липсва анализ конкретно за електрическата мрежа ниско напрежение, обслужваща района на населеното място, в който ще се изгражда въпросната ФЕЦ и дали присъединяването на обекта създава опасност за сигурното ѝ функциониране. Изясняването на тези въпроси е задължение на КЕВР по силата на нормативнопредоставените ѝ правомощия и посочените по-горе правни принципи и процесуални правила. Бездействието ѝ не може да бъде санирано в настоящото производство посредством назначаване на съдебна експертиза /дори и служебно/, тъй като предмет на контрол за законосъобразност е решението на Комисията съобразно посочените в него фактически установявания. Релевантните за присъединяването на ОПЕЕВИ технически параметри не могат да бъде изяснявани в съдебното производство по оспорване на административния акт чрез въвеждане на нови фактически основания – такива, които не са включени нито в акта, нито в преписката по издаването му, доколкото съдебното установяване е само за факти, приети за установени от административния орган. На практика Комисията не е изяснила спора, а е взела решението си само въз основа на твърдения на страните, които са били напълно противоречиви и на правна рамка, която гарантира, но не регламентира безусловен достъп за производство на енергия, произведена от възобновяеми източници. Очевидно само въз основа на напълно противоречиви становища на две спорещи страни спорът не може да бъде разрешен. Необходима е експертна преценка, извършена след оглед на място. Тази експертна преценка е в правомощията на КЕВР. Както се посочи, при липсата на изложени ясни и последователни мотиви за фактическите и правните основания за издаване на акта съдът не може да прецени правилно ли е приложен материалния закон. Поради това актът подлежи на отмяна, като преписката следва да бъде върната за ново произнасяне от страна на административния орган.

Само за пълнота следва да се отбележи правилно възприетата от Комисията приложимост на чл. 26 от ЗЕВИ в редакцията на закона ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г. Според алинея 3 на цитираната разпоредба операторът на съответната електрическа мрежа извършва проучване и издава становище за условията и начина за присъединяване при условията и по реда на наредбата по чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката. Становището за присъединяване включва всички технически изисквания за осигуряване присъединяването на енергийния обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници и прогнозна цена за присъединяването. Становището е валидно до три месеца от предоставянето на

гаранцията по чл. 29, ал. 1. Когато за присъединяване на енергиен обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници е необходимо да се извърши разширение и/или реконструкция на електропреносната или съответната електроразпределителна мрежа, операторът посочва това в становището по ал. 3, както и необходимите срокове за осъществяване на тези дейности. Разширението и/или реконструкцията на електропреносната или съответната електроразпределителна мрежа в тези случаи може да бъде свързано единствено с осигуряване на преносните възможности на съответната мрежа за предоставяне на достъп на производителя – чл. 26, ал. 5 ЗЕВИ.

Тезата на ЕРД за приложимост на Част четвърта, Глава трета от отменената Наредба № 6/2014 г. не следва от разпоредбата на § 69 от ПЗР към ЗИД на ЗЕВИ (ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.), според която започналите до влизането в сила на този закон (т.е. до 13.10.2023 г.) процедури по отменените чл. 23, 24 и 25 се довършват по досегашния ред. Правилно е съобразено от КЕВР, че процесното инвестиционно намерение е заявено на 28.12.2023 г., т.е. след влизане в сила на ЗИД на ЗЕВИ (ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.), поради което по него се процедира при съобразяване на измененията в чл. 26 ЗЕВИ /наложени от необходимостта да се транспонират разпоредбите и да се изпълнят изискванията на Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници/, както и на регламентацията в Наредба № 6/2024 г., обн. ДВ, бр. 28 от 2.04.2024 г., в сила от 2.04.2024 г. Съгласно изменението в чл. 26 ЗЕВИ, при подадено искане, операторът на електроразпределителната мрежа следва да извърши проучване и да издаде становище за условията и начина за присъединяване, което да включва всички технически изисквания за осигуряване присъединяването на енергийния обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници и прогнозна цена за присъединяването. По аргумент от чл. 26, ал. 5 становището посочва и необходимото за присъединяването разширение и/или реконструкция на електропреносната или съответната електроразпределителна мрежа. Това обаче не означава, че при подадено искане за присъединяване на ОПЕЕВИ ЕРД има безусловно задължение да издаде становище по чл. 26, ал. 3 ЗЕВИ. Следва да се съобрази в тази насока разпоредбата на чл. 54 от Наредба № 6/2024 г., според която мрежовият оператор може мотивирано да откаже да присъедини обект за производство към съответната електрическа мрежа при техническа невъзможност присъединяването да се осъществи в заявения срок за въвеждане на обекта в експлоатация (ал. 1). В този случай мрежовият оператор посочва причините за отказа и необходимите мерки за тяхното отстраняване, както и за осигуряване на условия за присъединяване на обекта за производство съобразно плановете за развитие на мрежата (ал. 2).

Дали в случая са налице условията и са изпълнени изискванията на чл. 54, ал. 1 и ал. 2 от Наредба № 6/2024 г., към които очевидно насочват доводите в писмото на ЕРД, следва да се провери от Комисията при новото произнасяне по жалбата на С. С. 3..

С оглед изхода на спора и своевременно заявеното от процесуалния представител на жалбоподателя искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение, такова се дължи в полза на „Електроразпределение Север“ АД, което съдът на основание чл. 78, ал. 8 ГПК вр. чл. 144 АПК, вр. чл. 37 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, определя в размер на 100 лева.

Воден от горното и на основание чл. 173, ал. 2 АПК, Административен съд София

–град, III отделение, 75-и състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Решение № Ж-813 от 24.10.2024 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране.

ИЗПРАЩА делото като преписка на Комисията за енергийно и водно регулиране за ново произнасяне по жалба вх. № Е-11ИН-00-124 от 26.03.2024 г., подадена от С. С. З. срещу „Електроразпределение Север“ АД, при съобразяване на указанията по тълкуването и прилагането на закона, дадени в настоящото решение.

ОСЪЖДА Комисията за енергийно и водно регулиране да заплати на „Електроразпределение Север“ АД юрисконсултско възнаграждение за настоящата инстанция в размер на 100,00 (сто) лева.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му.

На основание чл. 138, ал. 3 АПК препис от решението да се изпрати на страните по реда на чл. 137 АПК.

СЪДИЯ: